

باسمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۲۰ / ۱۰ / ۱۳۹۴	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir			
ردیف	سوالات	(پاسخنامه دارد)	نمره

الف)	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)
	اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.
۰/۲۵	۱- او خدایان شما را پاره کرده است.
۰/۲۵	۲- گل ، دفتر اسرار خداوند گشوده است
۰/۲۵	۳- از این آبشارها و ممرها می رود.
۰/۲۵	۴- بوی گل های چیده می آید
۰/۵	۵- زمین سترون و در وی نشان رویش نیست
۰/۵	۶- کمندی به فترانک زین بربست
۰/۵	۷- آن چاکر را لَت زدی و فرو گرفتی.
۰/۷۵	۸- امشب از من زحمت دیدی ؛ در اخراجات خود صرف کن.
۰/۷۵	۹- صبر کردن تا از فرایض و سنن فارغ شد.
۱	۱۰- جامه پشمین از برای گد کنند
۱	۱۱- شیمردمدی باید این ره را شگرف
معنی واژه (۲ نمره)	(ب)
	در اشعار و عبارات زیر معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.
۰/۲۵	۱۲- چو <u>صیتش</u> در افواه دنیا فتاد
۰/۲۵	۱۳- از پاره ای تطبیقات <u>شهر رومی</u> و <u>فرسی</u> و ایام کبیسه مختل شده بود.
۰/۲۵	۱۴- در محضر مدرس <u>تلمذ</u> می کرد.
۰/۲۵	۱۵- وصلة جامه ای به <u>صراف</u> داد.
۰/۲۵	۱۶- اگر جهان زیر و زبر شود یا تیغ و <u>ستان</u> در من می زنند.
۰/۲۵	۱۷- باید که او ل از علم شریعت آنچه <u>مالبد</u> است ، بیاموزد.
۰/۲۵	۱۸- و آن رعد بین که نالد چون عاشق <u>کئیب</u>
۰/۲۵	۱۹- آجرام <u>کوه</u> هاست نهان در میان برف
ادامه سوالات در صفحه دوم	

با سمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داولبلان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۲۰ / ۱۰ / ۱۳۹۴	تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف
نمره	(پاسخ نامه دارد)	سوالات	سوالات	سوالات	سوالات	سوالات	سوالات	سوالات

(ب) خودآزمایی (۳ نمره)

۰/۲۵	۲۰- بیت « با صبا در چمن لاله سحر می گفتم / که : "شهیدان که اند این همه گلگون کفنان؟ " » با کدام بیت زیر ارتباط معنایی دارد؟	با یاد تو دمساز دل من دم سردی است گلگونه سرشکی است اگر راه نوردی است با این همه دور از تو مرا چهره زردی است هر جا که در آغوش صبا غنچه وردی است	الف) باز آی که چون برگ خزانم رخ زردی است ب) از راه روان سفر عشق در این دشت ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من د) یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک
۰/۵	۲۱- در بیت زیر منظور شاعر از قسمت‌های مشخص شده ، به ترتیب چیست؟ « من آنم که در پای خوکان نریزم مر این قیمتی ذرا لفظ دری را »		
۰/۵	۲۲- در بیت زیر، « صخره » و « دریا » به ترتیب نماد چه چیزهایی هستند؟ « شما چقدر صبور و چقدر خشم‌آگین حضور تان چو تلاقی صخره با دریاست »		
۰/۷۵	۲۳- درست یا نادرست بودن هر یک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) بیت « آبِ اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد »؛ به مفهوم آیه « کُلُّ نَفْسٍ ذَاقَتُ الْمَوْتَ... » اشاره دارد. ب) « سرانجام دامادِ گرامی ، متعلقان را به منزل خود منتقل کرد. » واژه مشخص شده یکی از کلمات و اصطلاحات غیررایج در فارسی امروز است که به جای زن و فرزند به کاررفته است. ج) در بیت « چون به دریا می‌توانی راه یافت / سوی یک شبتم چرا باید شتافت؟ »؛ منظور از « دریا » « زندگی ماذی است.		
۰/۵	۲۴- در مصraig « گهی ، ابلیس گردد گاه آدم »؛ شاعر « دل » را چگونه توصیف کرده است؟		
۰/۲۵	۲۵- بیت « شبی برنشست از فلک برگذشت / به تمکین و جاه از ملک برگذشت » به کدام واقعه اشاره دارد؟		
۰/۲۵	۲۶- در کدام یک از گزینه‌های زیر ، شاعر اشباع شدن مردم را از برف به تصویر کشیده است؟ یارب سیاه باد همه خان و مان برف از آرد یاز پنجه تن ناتوان برف نامد به حلق خانه فرو هیچ نان برف گویی که لقمه‌ای است زمین در دهان برف	الف) گر چه سپید کرد همه خان و مان ما ب) از نان و جامه خلق غنی گشتی اربدی ج) در خانه‌ها ز بس که فرود آمده است برف د) هرگز کسی نداد بدین سان نشان برف	
	ادامه سوالات در صفحه سوم		

با سمهه تعالی

نام و نام خانوادگی:	دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۲۰ / ۱۰ / ۱۳۹۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشرته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
ردیف	ردیف	سوالات	(پاسخ نامه دارد)	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف
نمره	نمره	نمره	نمره	نمره	نمره	نمره	نمره

							درگ مطلب (۴ نمره)
۱							۲۷- پاسخ درست را از درون کمانک انتخاب کنید و بنویسید.
							الف) عبارت «فلان عزم کرده است و نیت جزم ، که بقیت عمر معتقد نشینند» : اشاره دارد به (صدقه دادن / گوشنه نشینی برای عبادت)
							ب) در مصراج «کار مردان روشنی و گرمی است» : منظور از «مردان» (عارفان / همه انسانها) است.
							ج) مفهوم بیت «روی‌ها چون زین بیابان در کنند / جمله سر از یک گربه‌بان برکنند» (بی‌نیازی / رسیدن به وحدت) است.
							د) در شعر « از آسمان آتش می‌بارید و زمین سوزان بود. »؛ منظور از قسمت مشخص شده (شدت تیراندازی / شدت گرمی هوا) است.
۰/۵							۲۸- عبارت « گفت : " از حیّز شمار بیرون است." » چه مفهومی دارد ؟
۰/۷۵							۲۹- با توجه به عبارت زیر ، به پرسش‌ها پاسخ دهید . « [دمنه] گفت : من می‌خواهم که در این فرصت خویشتن را بر شیر عرضه کنم که ترد و تحیر بدو راه یافته است و او را به نصیحت من تفرّجی حاصل آید و بدین وسیلت قربتی و جاهی یابم.»
							الف) به نظر « دمنه » شیر در چه حالتی به سرمی برد ؟
							ب) « دمنه » معتقد است با نصیحت کردن « شیر » چه چیزهایی برای خود به دست می‌آورد ؟
۰/۷۵							۳۰- در جمله « [باغ شاهفین] به قول قدمای مؤلفین مروح است. »؛
							الف) « قدمای مؤلفین » چه کسانی هستند ؟
							ب) منظور از « مروح بودن » چیست ؟
۰/۵							۳۱- با توجه به بیت « نکته‌ای کان جست ناگه از زبان / همچو تیری دان که جست آن از کمان »؛
							الف) مقصود از « نکته » چیست ؟
							ب) شاعر « نکته » را با چه چیزی مقایسه کرده است ؟
۰/۵							۳۲- در بیت « چرخ بزرگوار یکی لشکری بکرد / لشکرش ابر تیره و باد صبا نقیب »؛
							الف) منظور از « چرخ بزرگوار » چیست ؟
							ب) « باد صبا » چه نقشی در لشکر « ابر تیره » بر عهده دارد ؟
							ت) تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی (۳ نمره)
۰/۲۵							۳۳- از دیدگاه حماسی ، اسفندیار را با کدام شخصیت در حماسه یونان می‌توان قیاس کرد ؟
							ادامه سوالات در صفحه چهارم

با سمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور ثبت دی ماه سال ۱۳۹۴ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۲۰ / ۱۰ / ۱۳۹۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
ردیف	ردیف	سوالات	(پاسخ نامه دارد)	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف

۰/۲۵	۳۴- در شعر « و پیمان برادری ات / با جبل نور / چون آیه های جهاد ، / محکم »؛ « وجه شبہ » کدام است ؟										
۰/۷۵	۳۵- هر یک از آثارستون « الف » مربوط به کدام پدیدآورنده در ستون « ب » است ؟ (در ستون « ب » یک مورد اضافی است .)										
		<table border="1"> <tr> <th>« ب »</th> <th>« الف »</th> </tr> <tr> <td>جلال الدین همایی امام محمد غزالی فریدون مشیری نادر ابراهیمی</td> <td>صوفیانه ها و عارفانه ها گناه دریا غزالی نامه</td> </tr> </table>				« ب »	« الف »	جلال الدین همایی امام محمد غزالی فریدون مشیری نادر ابراهیمی	صوفیانه ها و عارفانه ها گناه دریا غزالی نامه		
« ب »	« الف »										
جلال الدین همایی امام محمد غزالی فریدون مشیری نادر ابراهیمی	صوفیانه ها و عارفانه ها گناه دریا غزالی نامه										
۰/۵	۳۶- جاهای خالی را با استفاده از کلمات مناسب پر کنید . الف) به گزارش نویسنده از زندگی و حالات روحی و فکری خویش که مطمئن ترین راه برای شناخت احوال و افکار بزرگان جامعه است ..... می گویند ..										
	ب) نثر ..... نثری است ساده و روشن با جملات کوتاه که از لغات مهجور عربی خالی است .										
۰/۲۵	۳۷- در بیت زیر، کدام آرایه ادبی دیده نمی شود ؟ « بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد »										
	الف) استعاره ت) مراعات نظری ب) جناس تام پ) تشخیص										
۰/۵	۳۸- در بیت های زیر ، هر یک از قسمت های مشخص شده دارای کدام آرایه ادبی است ؟ الف) گفت : « نه من خود پشیمانم از آن دست خود خایان و انگشتان گزان ب) ز بام دهر فروری خشم ستاره به خاک که من به سایه خورشید زیستم چون ابر										
۰/۵	۳۹- در بیت « زسر تا به پایش به کردار عاج / به رخ چون بهشت و به بالا چو ساج » : الف) « ادات تشبيه » را در مصراج اوّل نشان دهد . ب) قافیه ها دارای کدام آرایه ادبی است ؟										
	شعر حفظی										
۰/۵	۴۰- ایات زیر را کامل کنید . الف) یکی بر زیگری ..... در این دشت										
۰/۵	واتم : آلا لیا کی چینمت ..... ب) دیدم آلا لیا در دام										
۰/۵	وین چرخ مردم خوار را ، ..... و دندان بشکنم چشم واکرد و ..... دگری پیدا شد										
۰/۵	ج) باز آمدم چون عید نو ، تا قفل ..... بشکنم د) آرزو بی خبر از خویش به ..... حیات										
۲۰	جمع نمره	« شاد و موفق باشید . »									

با سمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی شخصی رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی سال سوم آموزش متوسطه دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir ردیف		
نمره	راهنمای تصحیح	
۶	معنی و مفهوم شعر و نثر (الف) <p>در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم ، صائب است.</p> <p>۱- او خدایان (بتهای) شما را شکسته است. (۰/۲۵) - ص ۳۶</p> <p>۲- گل نشان دهنده رازهای خداوند است. (۰/۲۵) - ص ۸۷</p> <p>۳- از این آبشارها و <u>گذرگاهها</u> می‌رود. (۰/۲۵) - ص ۹۳</p> <p>۴- بوی شهیدان همه جا را معطر کرده است. (پیچیده است) (۰/۲۵) - ص ۸۱</p> <p>۵- زمین بی‌حاصل و نابارور است (۰/۲۵) و هیچ نشانی از رویدن و سرسبی در آن نیست. (۰/۲۵) - ص ۸۳</p> <p>۶- طنابی (۰/۲۵) را به ترکبند (۰/۲۵) زین اسب بست. ص ۱۱</p> <p>۷- آن خدمتکار را سیلی می‌زد (لگدمال می‌کرد، آسیب می‌رساند) (۰/۲۵) و لطمہ می‌زد (بازداشت می‌کرد، از کار برکنار می‌کرد، بیچاره می‌کرد) (۰/۲۵) - ص ۳۹</p> <p>۸- امشب تو را به زحمت انداختم (در دسر دادم) (۰/۲۵)؛ این پول را برای مخارج زندگی ات (۰/۲۵) خرج کن. (۰/۲۵) - ص ۲۲</p> <p>۹- صبر کردند تا از واجبات دینی (نماز) (۰/۲۵) و واجبات رسوم (۰/۲۵) آسوده شد. (به پایان رسانید) (۰/۲۵) - ص ۱۱۰</p> <p>۱۰- عارفان و صوفیان دروغین، لباس مخصوص صوفیان را می‌پوشند و به گدایی می‌پردازند (۰/۵) و به بومسیلم که مدعی دروغین پیامبری بود، لقب احمد (پیامبر) می‌دهند. (۰/۵) - ص ۱۰۹</p> <p>۱۱- انسان شجاعی لازم است برای این راه شگفت‌آور و عجیب (۰/۵) زیرا که راه طولانی است و مشکلات عمیق و فراوان است. (۰/۵) - ص ۱۲۲</p>	
۲	معنی واژه (برای هر واژه یک مورد کافی است.) <p>۱۲- آوازه، شهرت (۰/۲۵) - ص ۴</p>	(ب)
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

با اسمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی - ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی

تاریخ امتحان: ۱۰/۲۰ / ۱۳۹۴

ساعت شروع: ۱۰ صبح

سال سوم آموزش متوسطه

مرکز سنجش آموزش و پرورش
http://aee.medu.ir

دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴

نمره

راهنمای تصحیح

ردیف

۶۴- ماههای سال (۰/۲۵) - ص

۱۴- شاگردی (۰/۲۵) - ص

۱۵- کسی که پول را نقد و مبادله می کند: دلآل (۰/۲۵) - ص ۱۳۷

۱۶- سرنیزه (۰/۲۵) - ص ۱۱۰

۱۷- آنچه از آن گزیری نیست، لازم، ضروری (۰/۲۵) - ص ۱۱۱

۱۸- غمگین و اندوهناک (۰/۲۵) - ص ۱۵۳

۱۹- جثه‌ها، جسم‌ها، ماده‌چیزها (۰/۲۵) - ص ۱۵۵

۳

خودآزمایی (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)

(پ)

۲۰- گزینه «د» بـا خون شهیدی است کـه جوشـد زـد دل خـاک/ هـیر جـا کـه در آـغوش صـبا غـنچـه وـرـدـی است. (۰/۲۵) - ص ۸۰

۲۱- به ترتیب: صاحبان قدرت (قدرتمدنان) (۰/۲۵)؛ سخن فارسی (۰/۲۵) - ص ۶۷

۲۲- صخره: مقاومت و پایداری (۰/۲۵)؛ دریا: مشکلات و سختی‌ها (۰/۲۵) - ص ۸۵

۲۳- (الف) درست (۰/۲۵) - ص ۱۳۹   (ب) درست (۰/۲۵) - ص ۱۴۳   (ج) نادرست (۰/۲۵) - ص ۱۲۳

۲۴- گاهی شیطان در قلب جـا مـی گـیرـد (۰/۲۵) و گـاهـی خـوـی روـحـانـی و مـلـکـوتـی (۰/۲۵) - ص ۱۱۴

۲۵- معراج حضرت پیامبر اسلام (ص) (۰/۲۵) - ص ۴

۲۶- گزینه «ج» در خانه‌ها ز بـس کـه فـروـدـآـمـدـهـاست بـرـف/ نـامـدـبـهـ حـلـقـ خـانـهـ فـرـوـهـیـجـ نـانـ بـرـفـ (۰/۲۵) - ص ۱۵۵

۴

ت) درگ مطلب (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)

۲۷- (الف) گوشنهشینی برای عبادت (۰/۲۵) - ص ۵۹   (ب) عارفان (۰/۲۵) - ص ۱۰۹

۲۸- (د) شدت گرمی هوا (۰/۲۵) - ص ۱۴۹   (ج) رسیدن به وحدت (۰/۲۵) - ص ۱۲۶   (ب) شمار و فراوان بودن (۰/۵) - ص ۱۳۷

ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم «

با سمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی - علوم و معارف اسلامی		سال سوم آموزش متوسطه
تاریخ امتحان: ۱۰/۲۰/۱۳۹۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۴	
نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
	<p>۲۹- الف) تردید و تحریر (شک و تردید و گمان) (۰/۲۵) - ص ۵۱</p> <p>ب) نزدیک شدن به شیر (۰/۲۵) و مقام (۰/۲۵) - ص ۵۱</p> <p>۳۰- الف) نویسنده‌گان پیشین (۰/۵) - ص ۹۸</p> <p>ب) روح‌انگیز (آرامش‌بخش) (۰/۲۵) - ص ۱۳۱</p> <p>۳۱- الف) سخن (۰/۲۵) - ص ۱۳۱</p> <p>ب) رئیس لشکر (بزرگ قوم) (۰/۲۵) - ص ۱۵۳</p> <p>۳۲- الف) آسمان (۰/۲۵) - ص ۱۵۳</p>	
۳	<p>تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی</p> <p>۳۳- آشیل (۰/۲۵) - ص ۷</p> <p>۳۴- محکم (۰/۲۵) - ص ۷۸</p> <p>۳۵- صوفیانه‌ها و عارفانه‌ها: نادر ابراهیمی (۰/۲۵) - ص ۱۰۰</p> <p>گناه دریا: فریدون مشیری (۰/۲۵) - ص ۱۵۸</p> <p>غزل‌النامه: جلال‌الدین همایی (۰/۲۵) - ص ۱۰۷</p> <p>۳۶- الف) حسب حال (۰/۲۵) - ص ۹۱</p> <p>ب) مرسل (۰/۲۵) - ص ۳۴</p> <p>۳۷- گزینه «ب» جناس تمام (۰/۲۵) - ص ۱۳۹</p> <p>ب) استعاره (۰/۲۵) - ص ۸۳</p> <p>۳۸- الف) کنایه (۰/۲۵) - ص ۱۳۰</p> <p>ب) جناس ناقص اختلافی (۰/۲۵) - ص ۱۴۷</p> <p>۳۹- الف) به کردار (۰/۲۵) - ص ۱۴۷</p>	(ث)
۲	<p>شعر حفظی</p> <p>۴۰- الف) نالان (۰/۲۵)، خون‌فشنان (۰/۲۵) - ص ۱۵۰</p> <p>ب) خار (۰/۲۵)، بار (۰/۲۵) - ص ۱۵۰</p> <p>ج) زندان (۰/۲۵)، چنگال (۰/۲۵) - ص ۱۱۷</p> <p>د) آغوش (۰/۲۵)، جهان (۰/۲۵) - ص ۸۹</p>	(ج)
۲۰	جمع نمره	«موفق باشید.»